

Starter heksejakt mot Ukrainas sovjetiske

Fjerner minnene

Mosaikker, minnesmerker og annen kunst som hyller sovjettida skal fjernes og ødelegges. Det krever en ny antikommunist-lov i Ukraina.

Av Jens Malling (tekst og foto), i Ukraina

HISTORIE

– Hver gang det kommer nye herskere, river de ned de gamle monumentene og bygger nye. Også makthaverne i Kiev vil ha monumenter som symboliserer de holdningene og den ideologien de foretrekker. Slik er det alltid.

Det er 50 år gamle Edik Romanenkos som kommenterer utviklingen. Han sitter på en benk i skyggen – foran den voldsomme Lenin-statuen i industribyen Saporosje i det sørøstlige Ukraina – og prøver å få fyr på en sigarett-sneip.

Den tjue meter høye revolusjonslederen lever på lånt tid. President Petro Porosjenko satt en frist på seks måneder i en ny lov.

25 byer og 1500 gater skal døpes om, slik at de ikke lenger bærer navn fra berømte kommunister. Statuer og minneplaketter skal fjernes og ødelegges hvis de hyller helter fra sovjettida. Sovjetiske emblemer vil bli fjernet fra

bygninger og bruer. Vakker utsmykking i flere T-banestasjoner blir frarøvet sitt opprinnelige uttrykk. Det vil gå hardt ut over veggmalerier og mosaikker preget av sosialistisk realisme.

Edik synes det er synd. Han mener politikerne i Kiev er kulturløse.

– **Monumenter fra den sovjetiske epoken – som Lenin – utgjør en viktig del av historien vår. Minnesmerkene symboliserer forfedrene våre, som bygget opp landet gjennom hardt arbeid, sier han.**

Tungindustri stjerner

Like bak silhuetten av den kommunistiske mastodonten ligger endestasjonen for en av Europas lengste elver, Dnepr. Sovjetiske arbeidere temmet den i 1932, da de oppførte demningen Dneproges – en av den første femårsplanens ypperste prestasjoner når det gjelder ingeniørkunst og omfang. Demningen står som et bevis på det sovjetiske menneskets prestasjoner og inviterer fortsatt til respekt.

Elektrisiteten fra demningen ga liv til andre industribyer i denne delen av landet og ble koblet sammen med en omfattende propagandakampanje.

Den dag i dag er Dneproges Saporosjes stolthet. Med sin tungindustri og hele bydeler

FAKTA

Antikommunist-loven i Ukraina:

- Venstregruppen i Europa-Parlamentet har fordømt loven.
- Organisasjonen OSSE har uttrykt bekymring for at loven kan påvirke pressefriheten negativt.
- Som følge av loven har det kommet forslag fra det jødiske trossamfunn om å omdøpe en av Ukrainas største byer Dnipropetrovsk til Jerusalem.

preget av konstruktivisme fra 1920-tallet og sosialistisk realisme fra 1930-tallet og 1940-tallet fremstår Saporosje fortsatt som utpreget sovjetisk. På fasadene vrir det av kommuniststjerner, hammer og sigder. Idealiserte sovjetborgere ser ned på de forbigående fra fargestrålende mosaikker. Rundt omkring i byen er det statuer av prominente bolsjevikere fra Sovjetunionens tidlige år.

– **Tidligere var Lenin et veldig sterkt politisk symbol. Men tidene endrer seg. For folk her i Saporosje er han ikke annet enn historie, sier Edik Romanenko, som setter pris på denne plassen. Den bærer revolusjonslederens navn – en stund til.**

– Det er fredelig her. Det er et fint sted å slappe av. Tenåringer og turister liker å ta bilder med statuen, sier Romanenko.

– Så hvorfor skal man ikke bare rive ham ned? Ja, hvorfor river man ikke ned slott og mausoleer? Fordi de er en del

FJERNER HISTORIE: Ukrainske demonstra

av historien vår og sier noe om hvem vi er.

Han har ikke mye tiltro til landets politikere.

– Det å ødelegge slike minnesmerker er en provokasjon fra folk som vil skape uro. Man bør ikke prøve å viske ut historien.

Avstand til alt russisk

På en benk i den andre enden av Lenin-plassen tar 41 år gamle Elena Saporova lunsj-pause. Hun er også lei av kampanjen mot alt sovjetisk.

– Det er et angrep mot en viktig del av kulturen vår. Under revolusjonen i 1917, og i borgerkrigen som fulgte,

Victoria
NASJONAL JAZZSCENE

Karl Johans gate 35

Norges Musikkhøgskole eksamensfestival

Tir 26. mai - Lør 06. juni
KL. 19.00 hver kveld - Gratis!
Se nettside for mer info

Eikrem vs Eksamen

Lørdag 06. juni
Fra kl. 22.00 - Gratis!
Dj Eikrem ypper til dans!

The Jazz Lab Time Machine Orchestra

Søndag 07. juni
kl 19.00 - kr 150/100/50
Trøkk fra professorene

OSLO JAZZ FESTIVAL 10. - 15. aug
oslojazz.no

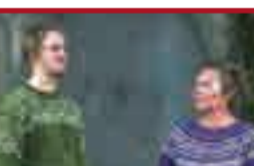
Ola Kvernberg Mechanical Fair

Torsdag 27. august
kl. 20.00 - kr 240/190
Jazzkammerorkester

Terje Rypdal Trio

Lørdag 05. september
kl. 21.00 - kr 280/230
Jazz på trygge skuldre

Eldbjørg Raknes og Oscar Grønberg

Torsdag 10. september
kl. 20.00 - kr 200/150
Bygger til storm

Fler smakebiter fra høsten:
Cæcilie Norby & Lars Danielsson
Joshua Redman Trio feat. Vågan & Rossy

Håkon Kornstad Tenor Battle
Olga Konkova Trio
Karl Seglem
Christian Wallumrød
Lionel Loueke &
Sissel Vera Pettersen
Jassbox
Uhørt!

Snarky Puppy

www.nasjonaljazzscene.no

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

Utlysning av forskningsmidler

KUNST, KULTUR OG KVALITET

Kulturrådet lyser ut midler til forskning på kvalitet og kvalitetsforståelser i samtidens kunst og kultur. Søknadsfrist 15.9.2015.

Mer info: www.kulturradet.no/kvalitet

which
is a way
of saying:
a word
was
removed

Kunstnerforbundet
11.6 ————— 12.7

Gruppeutstilling
med fokus
på Bergensscenen

Liveprogram
i åpningshelgen!